

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Községeknek, körjegyzőknek és néptantóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Engel Lajos, Valentin K. fia, Weidinger N. (Domján L.), Hochrein J. kereskedésén és a földhinytőszádban.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket

elfogad Engel Lajos kez-
rekeszése s a kiadóhivatal
(**Király-utca 14. szám.**)
hol mindenkor a legújta-
nyosabb árak szabottak
és hirdetések németből
magyarra is fordíttatnak.
**Minden beiktatót
hird. után 30 kr.
bélyegdíj fizetőd.**
Nyitlterben 1 sor 10 kr.

Észiratszok
a szerkesztőségbe (Király-
utca 14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14-ik szám. Kéziratok nem adatkak vissza.

Még egyszer a phylloxera.

Az élénk részvételt látva, mely kiállításunk iránt mutatkozik, annak sikerében alig lehet többé kételkednünk. A legkritikább és legkülönfélébb dolgok és oly nagy mennyiségben jelentettek be, hogy azok fölserolása e lapnak egy nevezetes részét állandóan igénybe veszi. Ha a kiállítási mozgalmak fölött szemlélt tartani és azok közül a legfontosabbak egyikét kiemelni akarnók, ugy ez csak a phylloxera-kongresszus lehetne, melynek eszméjét Roboz Zoltán dr. Tolnavármegye phylloxera biztosa e lapban pendítette meg s mely bizonyára kedvező fogadtatásban fog részesülni. Ugy van; a phylloxera-kongresszus meg fog tartatni! A szerk.) De hogy is ne? Hisz nem csekélyebb forog szóban, mint mezőgazdaságunk fő kiviteli cikke. Buzakivitelünk esapannásával borkivitelünk kezd föllendülni, mert a külföldön — sajnos, csak most, de végr mégis — kezdik egismerni a magyar bor értékét. E megismerésből azonban vajmi kevés hasznót látnánk, ha mi — szőlőterületeinknek a phylloxera által megkezdett pusztítását látva — télen szemlélk maradnánk. Épen ezért Roboz ur indítványát örömmel üdvözöljük, mert ennek megvalósításával a phylloxera-kongresszus meg fogja világosítani a sötétséget.

A mit Roboz ur indítványával kapcsolatban a „Pécs“-ben mond, egészen megáll ugyan, két pontra azonban mégis helyreigazító megjegyzéseket kell tenünk. Az egyik az, midőn Roboz ur az emberlelti küzdelemről szól, mely Franciaország borászatait a végpusztulástól megmentette. Erre meg kell jegyezni azt, hogy a franciák e küzdelme csak 16 évig tartott és pedig 1864-től 1880-ig, míg legutóbb a francia akadémia kimondá, hogy: „a phylloxera ellen legjobb orvosság a trágya.“ Ekkor a franciák megváltoztatták az addigi harcmoddot. (melyet mi menten átvettünk) és ásót ragadva szőlőiket átforgatták (rigolozták), a beteg tőküket kidobták s helyükbe egészségeseket ültettek, nagyobb gondot fordítottak a trágýára s ez által már 1886-ban kilégítő szüretet értek el. 1887-iki szüretjük azonban kedvezőlen időjárási behatások alatt csekélyebb eredményű volt.

A második helyreigazítás a cikk azon pontjára vonatkozik, melyben Roboz ur azt mondja: „egyes tollforgató egyének hirdetik tudatlanságukat, a következőket írva: a francia akadémia kimondta, hogy a phylloxera tulajdon-

képen nem oka a vésznek, hanem az csak secundár jelenség a beteg szőlőtőkén!

Ez idézet értelme csaknem teljesen megegyezik ugyan az általam főntebb elmondottal, azonban még sem egészen ugyanaz; mert a következtetések, melyeket saját tapasztalataimból és a francia akadémianak általam föntebb idézett kijelentéséből levontam, tudatlanságomban csak azt diktálták tollamba, hogy a phylloxera nem oka, hanem a hatása, illetve tünete és kísérő jelensége a kimerült szőlőtő betegségének.

Azt hiszem, ezek után érthető azon feszültség, melylyel e kongresszus elé nézek, melyen mindezen al-nézetek — Roboz ur állítása szerint kellő felvilágosítás után sem mivé fognak válni. Nincs azonban kizárva azon lehetőség sem, hogy addig a phylloxera-biztos ur is vissza fog tekinteni, hogy lássa, vajon a többi bajnokok is követik-e őt? Nekünk ugy tetszik: Roboz ur ifjú hevében nagyon előrenyomult és nem vette észre, hogy Matlekovits államtitkár az országházban kijelentette, hogy „a kormány hajlandó a szőlőművelőknek a szénkéneget előállításán aron szolgáltatni, jöllehet a francia kormány ezzel többé nem foglalkozik, hanem azt a szabad kereskedésnek engedi át.“ E szavak nem jelentenek egyebet, mint határozott elfordulást a szélmalom, pardon! phylloxera elleni haretól. — Dezső Miklós vándortanári példája, ki egy könyvet adott ki, melyben a kipusztítást a t a l a n phylloxera pusztításának részleges pótlásául a szőlő jobb művelésére célszerű módszert ajánl és világosan megmagyaráz, ugy látszik, a vándortanári ur ezen megtérése is kikerülte Roboz ur figyelmét.

Azon ostrom után, mely 1880-ban a phylloxera ellen intéztetett, lassu lép-
tekkel, jól rendezett sorokban visszavonulás következett. Nem irtottak ki többé egész szőlőterületeket, felhagytak az irtézi kutak ásásával, melyek arra valók voltak, hogy a szőlőtőkék télen át víz alá kerítettessenek, feladták azt a hitet, hogy a homoktalaj nem merülhet ki stb. stb. és többé nem alkalmaznak semmi kényszert és mindenkinek tetszésére hagyják, hogy szőlőtőkéit szénké-
neggel bebalzsamozza-e, vagy ne.

A szénkéneget a kellő helyen alkalmazva 1—2 év mulva kedvező hatást hoz létre, a mennyiben a beteg szőlőtőke ismét egészségesedni kezd; ha azonban a gyökérhez nagyon közelre

tétezik, a beteg tőke állapota még rosszabbra válik. Hogy magyarázzák meg nekünk a mi phylloxera-biztosaink ezen jelenséget? Azt mondják: „A szénkéneget a phylloxerának igen erős fűszer, melyet nem állhat ki, beledöglik és a szőlőtő megegészségesedik; ha azonban a tő — nagyon közel tétetvén hozzá a szénkéneget — elpusztul, ugy ez épen azért történik, mert nem a kellő helyre tétetett.“ (Sic!)

A hiszékenyek meglepésnek e magyarázattal; a tudatlanok azonban — kik közé mi is számítjuk magunkat — e jelenséget — tapasztalatainkra építve — következőlgy magyarázzuk magunknak és mondjuk: „a nedves talajban a szénanyagot savat szolgáltat a kénhez, mely azzal az oxidalódzás mind a három fokán át egyesül és ily állapotban a közte és a tő között fekvő silicátokra bontolag működik, elhat — a silicétkből felvett alkálit által neutralizálva a gyökérzetig, a megfelelő táplálékot adva neki, mire a szőlőtő egészséges lesz; ha azonban a szénkéneget előbb jut a gyökérhez, mielőtt alkálissal egyesülhetett volna, ugy a szénkéneget a gyökér megátadja, szétroncsolja és a tő kivész. Azon körülmény, hogy a földre tett szénkéneget-anagyból 1—2 év mulva a kénnek semmi nyomára sem lehet találni, e véleményt mint helyesebbet tünteti föl. Érről is végérvényes ítéletet fog nekünk a phylloxera-kongresszus mondani.

„A zászló védi a hajóterhet — ez egy nemzetközi hajóstörvény; de mint a zászló a hajóterhet, ugy védi a kinevezési okmány az újonnan kinevezettek. Zászló és dekretum magasan röpködnek a levegőben és megátolják a kíváncsi pillantások behatolását a belsőbe, melyek meg akarnák tudni, hogy mit tartalmaznak a belső térégek? A szorgalom termékeit-e, vagy csak ballasztot, vagy talán csak ürességet?

Midőn Saphirt 1849-ben „Humoristen“ című lapjával a bécsi cenzura csaknem halálra boszantotta és üldözte, a lap egyszer a következő verset hozta:

Hoch und schlank erhebt sich keck, di leere
Über die tiefgebaugte, volle Aehre,
Es mag sie aber nicht der Schnitter,
Und noch viel weniger der Drescher,
Während volle Aehren, volle Köpfe in der Regel,
Es drescht sie gerne jeder Flegel.

(Értelme röviden az, hogy az üres kalász, mely az érett fölét emeli fejét, nem kell sem az aratónak, még kevésbé a cséplőnek, míg az érett, tele kalászt még a bányu is örömet csépli.)

E sorok élethű esetelésben a gyakorlati életből vett példát tartalmazták, melyek sűrűn ismétlődnek és épen ezért a lapot nem lehetett elkobozni.

Hajó-zászló és kinevezési dekretum magasán lobognak; de ki tudhatja, hogy mi rejlik alattok?

J. J. — s.

Perczel Miklós országgyűlési beszéde.

(Tartott a képviselőház f. hó 6-iki ülésében.)

E beszédre vonatkozólag meg kell jegyeznünk, hogy a földmivelési miniszterium költségvetésének részletes tárgyalásához szólott, miután Steinacker Ödön előzőleg a mintapince ellen, Vadnai K. pedig annak fenntartása mellett léptek sorompóba és szősziernti közlést városunk országgyűlési képviselőjének kérésére tesztük és pedig annál inkább, mert a fővárosi lapok e beszédet igen hiányosan közölték. Ő méltóságának lapunk szerkesztőjéhez intézett leveléből az látszik ki, mintha ő azon feltevéssel lenne, hogy lapunk, a „Pécs”, a költségvetési általános vitában mondott ellenzéki színezetű beszédét, melyet Erreth János ur küldött meg a „P. F.”-nek, nem közölte volna. Ez a feltevés teljesen téves. Más egy beszédet közölni és más azt esetleg helyeselni, vagy helyteleníteni és különben is mindenkor szívesen, sőt kötelességszerűen közöljük Pécs város országgyűlési képviselőjének beszédét, ha az hozzánk juttatik, mire különben ő méltósága ígéretét bírjuk. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a hozzánk intézett levél érdekes vélemény tartalmaz a külügyi politikáról és különösen Bismarck beszédéről, megjegyezve a szövetségi szerződés közzétételéről, hogy az az erélyesebb föllépés lehetőségénél szintén contemplálja s Bismarck beszédéről, „ki abban Bulgáriára nézve Oroszország jogait oly nyomatókosan hangoztatja, sőt azoknak diplomáciai támogatását is kilátásba helyezi.” — így folytatja: Itt van a bukkenő. Hiszen reánk nézve az oroszok Bulgáriában jogai sértők, veszélyesek. Reánk nézve életkérdés, hogy Oroszország a keletől kizsorigtassék és Bismarck egy szuszszal, midőn a köztünk fennálló szerződést büntetőleg fölmagasztalja, oly politikát hirdet, mely homlokegyenest ütközik érdekeinkbe, mit, ha csak ostoba vaksággal meg nem büntet az Ég, türnünk nem szabad, nem lehet. E közben az orosz folyton neveli haderejét a határon. Készül az egész világ. E tekintetben Bismarck beszéde semmit sem változtatott, sőt talán a helyzetet súlyosabbá tette. „... ami szerintünk is kétségtelen. Ezek után adjuk a beszédet:

T. Ház! Egyáltalán semmi ellenszenvvel nem viseltetem a minta-pince iránt, sőt mindent, a mi boraink kivételének fokozására szolgálhat, a legmelegebben pártolok. Ép ezért a pécsi borkereskedők szövetségének kérését, noha én nyújtottam be, nem támogatom, ha annak igazságáról nem volnék meggyőződve és ha a minta-pince jelen szervezetben nem tekintendő olyannak, mely sem az elmélet, sem a gyakorlat követelményeinek meg nem felel.

Mert a kereskedelem szabadságának első kelléke, hogy a verseny feltételei egyenlők legyenek mindenkire nézve. Már pedig, ha az állam akár közvetve, akár közvetlenül azonosítja magát valamely vállalattal, vagy illettel, annak versenypésségét helytelenül növeli mások rovására.

Igazra lehet az államtitkár urn k, hogy a minta-pince eddigelő nem sok kárt tehetett a borkereskedésnek, miután annak üzleti eredménye valóban igen csekély a borkereskedés forgalmához arányitva. De a kárnak csekélyebb volta nem argumentum a fenntartás mellett;

ellenben az eredmények gyarló volta minden esetre az intézmény életrevalósága ellen bizonyít.

Szerintem igen helyesen cselekedett tehát a kereskedelmi miniszter, midőn a kezelést visszaterelte a magánüzlet keretébe. Kár, hogy egyuttal a segélyezést is be nem szüntette.

Kétségtelenül helyesen cselekszik a miniszter ur akkor is, midőn boraink kivételének fokozására fordítja figyelmét. Én meg vagyok győződve, hogy az erre fordított költség a legjobb befektetésnek fogna bizonyulni. De a mint a tapasztalat mutatja: a minta-pince erre nem alkalmas eszköz.

Hiszen tagadhatatlan tény, hogy a világon nincsen bortermelő ország, mely annyi eredeti, hamisítatlan bort hoz forgalomba, mint hazánk; tény az is, hogy nálunk a mübor, sőt még a pincézett borok mennyisége is valóban csekély arányban áll a tiszta, eredeti borok nagy mennyiségével. De hát hiába bizonyítgatjuk ezt, ha nem vagyunk képesek borainkat, mint a német mondja: „Mundgerecht machen” — nem főgnak kelni a külföldön. Mert hát a borfogyasztás tisztán izlés dolga. A vevő megnézi a címet, a céget, de ha nem izlik, nem veszi meg, ha mindjárt az állam nagy pecsétjével látatik is el.

Hivatkozhatnám e tekintetben saját tapasztalásomra; magam is kereskedtem, még pedig csupán magyar borokra Amerikában. De hivatkozhatom azon országok eljárására, melyek első helyet foglalnak el a külföldi borkereskedésben. Francia- és Németország borai régtől fogva uralkják a külföldi borpiacon. Pedig tudvalevő tény, hogy sehol a világon a pincézés mestersége nem fejlődött oly tökélyre, mint ott. Sőt épen Franciaországban, különösen a phylloxera pusztítása óta a már azelőtt is elég terjedt müborgyártás igen nagy iparrá fejlődött. És mégis: borai a legkelendőbbek és kivétel folyton növekedik. Nálunk is találkoznak elegendő, a kik pénzüket francia borokra pazarolják. Pedig ha kissé utána néznének, megtudhatnák, hogy azok a bizonyos „grands vins,” azok a híres vignettű borok, Chateau Lafite, Margos Yeceem, Morelle stb. még a phylloxera pusztítása előtt is aránylag csekély mennyiségben termeltettek és még akkor is helyben drágábbak voltak, mint a hogy a külföldön keltek; most pedig oly drágák, hogy hasonló eredeti borokat 25—30 frankon alól még Párisban sem lehet kapni; a kik tehát az olyan híres devisek alatt forgalomban levő borokat vásárolnak, vagy egészen készített, vagy lőről, legjobb esetben 7—8 krajcáros magyar borokból előállított keveréket isznak.

Hasonló az eset Németországban; ott is az „Auslese” igen kevés finom bort ad; ezek helyben háromszor négyszer drágábbak, mint az a Liebfrauen, Milch, Johannisberger, Rüdesheimer stb., mely a külkereskedés zömét képezik; ezeket az Auslese után maradt szőlőléből, vagy épen szőlőnedv nélkül készítik; tehát a nagy közönség kap — hogy egy trivialis szóval éljek — paucest.

A ki ezen körülményeket figyelembe nem veszi, soha sem fogja eltalálni boraink külkereskedése fejlesztésének kulcsát.

Ez amugy is igen nehéz, mert valóságos irtó háborút kellünk kezdenünk a pozíciót már rég elfoglalt külföldi borok ellen. Ez pedig oly áldozatokat követel, minőkre magánvállalkozók nem képesek. Tehát itt és így irányban kellene a kormánynak működni és ezt vagyok bátor a kormánynak kiváló figyelmébe ajánlani. Különben, miután a kereskedelmi miniszter a minta-pince kérdésében szerződés köti, ez alkalommal sikert nem várhatunk a rögtöni beszüntetésre nézve; tehát a tételt nem elponzem.

Baranyamegye szabályrendeletei.

Baranyavármegye szervezési szabályrendelete.

az 1883. X. V. és az 1886. XXI. t. cz. folytán.

I. Közigyűlési ügyrend

1) A közigyűlésnek száma, ideje és hirdetése. Rendes közigyűlés évenként négyszer és pedig január, április, július és október hó 2-ik hétfői napján és ha ez ünnepre esnék, a reá következő napon tartandó.

Az április havi rendes közigyűlés különösen az évi számadások megvizsgálására, az október havi pedig a jövő évi költségvetés megállapítására szolgál. (§ 17.)

2) Ha a főispán, vagy akadályoztatása esetén az alispán szükségesnek látja, a 46. § szerinti annyszor tarthatatik rendkívüli közigyűlés, a hányszor a körülmények igénylik.

3) A közigyűlés határnapját az alispán a gyűlés előtt legalább 8 nappal összehívó levelek által hirdeti és a meghívással egyidejűleg a felveendő tárgyak sorozatát is közzé teszi (46. §)

Ugyan az intézkedik, hogy a közigyűlésen nétan felveendő tárgyak pótsorozata, a közigyűlést előzőleg 24 órával a jegyzői hivatalba közzéismertetés kitévéssek és egyszersmind a megválasztottak kapujára is kifüggesztessék.

4) A közigyűlési tárgyak sorozatába felvett ügyek iratát, a közigyűlést megelőzőleg 24 órával, a jegyzői hivatalban, egy jegyzőfeljegyzete alatt, reggeli 9 óratól déli 12-ig és délután 3—5 ig közzéismertetik kitévészek és minden megyei bizottsági tag és érdekeltek által betekinthetőek.

2) A közigyűlés szervezete és a határozathozatal módja.

5. A közigyűlésnek tagjai:

a) a törvényhatósági bizottság tagjai;
b) az 1886. évi XXI. t. cz. 51. §-ában említett megyei tisztviselők és állami közbiztosok.

A többi és általában a tiszteletbeli tisztviselők a közigyűlésen megjelhetnek és föl is szólhatnak, szavazattal azonban csak az esetben bírnak, ha egyszersmind bizottsági tagok.

6) A közigyűlés elnöke a főispán, akadályoztatása esetén az alispán, ezek egyidejű akadályoztatása esetén a főjegyző, mindezek akadályoztatása esetén az árvászeiki elnök.

Égyekben az 1886. évi XXI. t. cz. 49. és 50. §§-jai irányadók.

Az azazására becsátott kérdés akként teendő fel, hogy arra „igen” vagy „nem”-mel lehessen szavazni.

7) Egy bizottsági tag sem vehet részt oly tanácskozásban, melyekben közvetlenül érdekelve van. (50. §)

8) Tisztválasztás esetén 20 bizottsági tag irásban beadott kivantára a szavazás, a szavazók nevének és szavazatának feljegyzésével, a főispán által kinevezett egy vagy több közbiztos előtt történik. (84. §)

9) Titkos szavazás esetében a titkos szavazás módjáról alko ott szabályrendelet tartandó meg.

10. Vasár- és ünnepnapok kivételével, szakadatlan sorban tartandó ülések összeg, egy közigyűlést képez.

11. A határozatokat ugyanazon közigyűlésben, melyben hozattak, módosítani vagy változtatni nem lehet.

12. A közigyűlések nyilvánosak és a hallgatóság számára elkülönített hely jelölendő ki.

3 A napi rend.

13. Közigyűlési ügyek következő sorrendben vendők tanácskozás alá.

a) Alispánnak érvényes jelentése, a törvényhatósági állapotáról tett intézkedéseiről és a megyei pénztárak megvizsgálásáról.

b) tisztviselők és rendszeresített választmányok tagjainak megválasztása.

c) Országos ügyek és kormányrendeletek az 1886. évi XXI. törvény 68. § a) pontjában a kormányrendelet végrehajtása ellen tett alispáni felirattal együttesen.

d) az állandó választmányok jelentése; e) önálló indítványok és interpellációk, melyek a tárgy rövid kijelölésével 24 órával előbb bejelentendők;

f) küldöttségi jelentések;

g) tiszti jelentések;

h) hatóságok levelezései;

i) magán folyamodványok;

14. Fontosabb, vagy halasztást nem szenvedő ügyek soronkívüli tárgyalását az elnök jelöli ki, ezen kijelölést azonban a napi ünnepre szólva, bárki is indítványozhatja, mely utóbbi esetben a közigyűlés határoz.

15. A napirendre kitűzött tárgyakkal összefüggő indítvány azonnal tárgyalandó, ha csak a közigyűlés azt elnapoltnak, vagy mellőzöttnek nem határozza.

16. A naprendre kitűzött tárgyakkal össze nem függő önálló indítvány ellenben a rendes közgyűléseknek csak úgy tárgyalható, ha az 24 órával előbb a közgyűlésen, vagy pedig az elnökségnél bejelentett, egyszerűen pedig a jegyzői hivatalnál közsz-mlére letételt.

(Folyt. köv.)

A pécsi vízvezetési szerződés tervezete.

(Folytatás.)

Az átalakítások keresztülvitelért járó díjak beszedését a vállalkozó javára a város tanácsa eszközöli.

A háztulajdonosoknak azonban jogukban áll magán vezetékeik berendezését mások által eszközölni; mégis a vállalkozó kiköti, hogy a XV. §-ban megállapított jótállási idő feljöttéig ily esetekben a fővezeték megfúrása és az összekötő cső beillesztése csak általa eszközölhető s ez senki másnak ez idő alatt meg nem engedhető — Az ezen munkáért járó díjak a 15 pont alatti árjegyzék szerint a háztulajdonos által a vállalkozónak megfizetendőek lesznek. — Az összes magánvezetékek használatba vétel előtt minden esetben 10 légnomásmányi kísérletnek alávetendők lesznek.

IX. §. Felszerelés és tartalmak.

A vállalkozó tartozik a vízvezetési mű átadásával egyidejűleg a költségvetéshez csatolt (14. számú mellékelt) jegyzékben foglalt tartalmú anyag készletet, üzemeltetési tárgyakat a város közönségének szintén átadni.

X. §. Kisajátítás.

A város közönsége tartozik e vízvezeték alapjául szolgáló forrásokra vonatkozó vízi vagy más jogokat, nemkülönben a vízvezetési művek létesítésére szükséges területeket saját költségén megszerezni, illetőleg kisajátítani s azokat az építési határidő kezdetén a vállalkozó rendelkezésére bocsájtani. — Az építkezés tartama alatt a város közönsége vállalkozónak a vízvezeték létesítésére szükséges építési, rakodó helyek s raktárak föllétesítéséhez szükséges területeket, a mennyiben ezek a város tulajdonát képezik s rendelkezésre állnak — ingyen átengedi; ott azonban, hol a város ilyen terület fölött nem rendelkezik, arról a vállalkozó maga tartozik gondoskodni. — A vízvezeték mentén haladó közlekedési utak használatát a város közönsége a vállalkozó részére biztosítja, egyuttal gondoskodik arról, hogy az építkezés akadály nélkül megkezdethessék.

XI. §. Építési határidő.

A vállalkozó tartozik az egész vízvezetési művet minden hozzátartozó építményekkel együtt a jelen szerződésnek a magy kir. Belügyminisztérium által történt jóváhagyásáról nyerendő értesítés vételétől számított két (2) év alatt teljesen elkészíteni akként, hogy ezen határidő leteltével a vízvezeték azonnal rendes és állandó működése akadálytalanul megkezdethessék.

Ha e két év alatt a vállalkozó által a mű teljesen be nem fejeztetnek, tartozik a vállalkozó a letelt határidő után minden hétre a késszelemért 1000 ft, azaz egyezer o. é. forint bírságot a város közönségének fizetni, mely összeg vállalkozó visszalévő követeléséből egyszerűen levonandó fog.

Azon körülmény, hogy a késedelem nem a vállalkozó hibájából származott, vagy hogy az a város közönségének kárt nem okozott, a bírság jogossága ellen az alább jelzett eseteket kivéve kifogásul nem használható.

Az építési határidő megfelelő meghosszabbításának csak azon esetben van helye, ha a város közönsége a vízvezetési mű létesítéséhez szükséges jogokat és területeket a X. §-ban meghatározott időre a vállalkozó rendelkezésére nem bocsájtja; vagy ha rendkívüli elemi csapás (vis major, — force majeure) esete forog fenn, mely az építés befejezését akadályozná. Onmagától értendő, hogy ily meghosszabbításoknál az évszak és az építés lehetséges figyelembe veendő.

XII. §. A vízvezeték létesítésének költségei.

A város közönsége köteles magát a jelen szerződés alapján létesítendő egész vízvezetési

művet a vállalkozónak 400000 ft o. é. azaz negyvszázezer oszt. ért. forint általánny összegzet — az alább meghatározott időben és részletekben pontosan megfizetni. Ezen összeg sem több munka folytán, sem bármi más czímen fölébb nem emelhető; de netáni kevesebb munka czímen le sem szállítható.

A vállalkozó minden hónap leteltével bemutatja a teljesített munka s felhasználási anyagok jegyzékét a költségvetésben meghatározott egység árak alapján a város Tanácsának, mely azt az építés felügyelete és ellenőrzésével megbízott közgei által benyújtás tól számított 14 nap alatt felülvizsgálta, esetleg helyesbítve a városi pénztárnál kifizetésre utalványozza.

Minden havi kimutatás összegéből csak 95% fizetetik ki, — 5% pedig külön biztosítékul visszatartatik. — Az ezen levonásokból képezett biztosíték az egész mű teljes befejeztével a vállalkozó által, biztosítékul elfogadható állampapírokkal árfolyam szerinti értékben kiserelhető s az az egész műnek kifogástalan felülvizsgálata után a XIII. §-ban meghatározott biztosítékkal együtt fog a vállalkozónak kifizetettinek illetőleg kiadati.

A fizetések a vállalkozó, vagy teljes hatalmazottja szabályszerű bányegyel elűtött nyugtájára a magyar-osztrákbank, vagy az állam jegyeivel fognak teljesítettnek.

XIII. §. Biztosítók (Cautio.)

A jelen szerződésből eredő kötelezettségek, illetőleg a város közönségének biztosítására tartozik a vállalkozó a vállalkozási általánny összeg 5% át, azaz 20000 ft o. é. husz ezer oszt. ért. forintot ovadékkul elfogadható állam kötvényekben a napi árfolyam szerint a város pénztárába a jelen szerződés aláírásától számított 14 nap alatt letenni, mely ovadék a XII. §-ban meghatározott módon képezett külön biztosítékkal egészítettetik ki.

Ezen ovadék a vállalkozónak a megállapított jótállási határidő letelte után a megjelölt felülvizsgálat s illetőleg az ennek nyomán észlelt hiányok helyreigazítása után fog a letétől szűő elismervény visszaadása mellett kiszolgáltatni. — Tartozik a vállalkozó ezen ovadékok a felülvizsgálat kifogástalan megtörténteig folyton teljes összegében tartantani; ugyanazért, ha az ovadékok összege akár az árfolyam esükenése, akár a szerződés határozományai foganatosítása folytán megcsökkennek, tartozik a vállalkozó azt az errel vett értesítéstől számított 8 nap alatt teljes összegére kiegészíteni.

XIV. §. Műszaki vizsgálat és átvétel.

(Collaudirung.)

Az egész vízvezeték mű teljes elkészítése után, midőn annak rendes működése már biztosítva van, tartozik a vállalkozó errel a város tanácsát értesíteni, mire a város közönsége által — czéliből kiküldött bizottság a vállalkozó közbejöttével a vízvezeték s összes építményei műszaki vizsgálatát haladéktalanul megkezdé s annak befejezéseig szakadatlanul folytatja. — Ezen műszaki vizsgálatról jegyzőkönyv veendő fel, melybe a bizottság észrevételei pontosan feljegyeztetnek.

Ha a műszaki vizsgálat által hiányok észleltenek, ezek a vállalkozó által — a bizottság által javaslatba hozandó záros határidő alatt kiigazítandók lesznek.

Mihelyt ezen pótlások t-ljesítettek, a műszaki vizsgálat ezekre nézve újlag foganatosítottatik.

A műszaki vizsgálatnál a vállalkozó részéről azon kifogás nem emelhető, hogy az építés alatt működő ellenőrző bizottság az egyes építmények, munkálatok, vagy felhasználási anyagok tekintetében kifogást nem tett. A műszaki vizsgálat kifogástalan megjelése után a város közönsége az új vízvezeték letétveszi s a vállalkozónak visszalévő díjait és munkabéreit kiutalványozza s azok kifizetése iránt gondoskodik.

XV. §. Jótállás.

A vízvezeték bizottság átvétele napjától a vállalkozó még három évig a vízvezeték műveért jótállandó tartozik akként, hogy ezen idő alatt mindazon hibákat, melyek akár az egyes munkálatok, vagy művek nem szerződészerű keresztülviteléből, akár a felhasználási anyagok nem megfelelő minőségéből származ-

nak, tartozik a vállalkozó saját költségén természetleg helyreállítani, esetleg a meg nem feloldott műveket újakkal helyettesíteni. Ha ezen jótállási idő alatt a vízvezeték működésében vagy egészben, vagy részben fenakadás támadna, tartozik ezt a vállalkozó negyvennyolc (48) óra alatt megszüntetni, illetőleg a hiányt helyreigazítani. Ha ezt a vállalkozó nem teljesítendő, tartozik a 48 órán túl minden órára tíz (10) o. é. forint bírságot a város pénztárába befizetni.

A vízvezeték felügyeletét és kezelését a jótállási három éve alatt a vállalkozó saját közgei által tartozik teljesíteni, miert a város közönsége neki évenként kárpótlásul 2800 frotot fizet négy egyenlő részletben negyedévenként előre.

A város közönsége kívánatára a három évi jótállási idő leteltével a vállalkozó a vízvezeték kezelését még további két (2) évig tartozik ellátni, melyért a város neki évi háromezer forintot fizetend.

XVI. §. Műszaki felülvizsgálat.

(Supercollaudirung.)

A jótállási idő letelte napjától számított három hónap alatt tartozik a város közönsége az e végből beküldendő bizottsága által a vállalkozó, vagy jogutóda értesítése és meghívása mellett az egész vízvezeték mű végleges műszaki felülvizsgálatát teljesíteni.

Ez alkalommal vállalkozó nem elhet azon kifogással, hogy a netán észlelt hiányok az első vizsgálobizottság által nem kifogásoltattak. — Ezen eljárásról hasonlóképp jegyzőkönyv veendő föl, melyben azon hiányok, melyek akár az építésnél használt anyagok nem megfelelő minőségéből, akár az egyes művek nem szerződészerű foganatosításából, vagy a vállalkozónak a kezeléssel megbízott közgei hanyagsága és mulasztásából származtak, ki-jelöltetnek fognak.

Ezen hiányokat tartozik a vállalkozó a város hatósága által kitűzendő záros határidő alatt kiigazítani, esetleg pótolni. Mihelyt ezen pótlások megtörténtek, a műszaki vizsgálat ezekre nézve újlag foganatosítottatik s egyuttal — ha újabb kifogások fenn nem forognak — az egész vízvezeték végleges átvétele eszközöltetik; minek me történtével a letett ovadékok vállalkozónak kiadati fog.

XVII. §. Kiviteli s részlet-tervek.

Azon építkezések, illetőleg a tervezett építkezések egyes részleteire, melyekre vonatkozólag a jelen szerződéshez tervek nem csatoltak, tartozik a vállalkozó az egyes munkálatok megkezdése előtt a részletes kiviteli tervet az építkezés felügyeletével megbízott közgeeknek 2 példányban bemutatni, melyekből egy példány a jelen szerződéshez csatolás végett az ellenőrző bizottság által a város Tanácsához beterjesztendő. A műszaki vizsgálat teljesítése után a vízvezeték tényleges kiépítése nyomán kiigazított tervnek egy példányát tartozik a vállalkozó a város közönsége birtokába átbeszájtani.

XVIII. §. Ellenőrzés és felügyelet.

A város közönsége a vízvezeték építésének ellenőrzése végett egy bizottságot küld ki, mely a város közönségét a vállalkozóval szemben képviselni, és az építkezés tartama alatt a vállalkozó, vagy megbízottjával érintkezni hivatva leszen. — Ezen bizottság feladata a vállalkozó által előállított anyagszerkezetek — azok felhasználása előtt, ugy az egyes építmények szerződészerű minőségét s teljesítését megvizsgálni s ellenőrizni; továbbá a lerakandó csövek s egyéb szerkezetek műszaki kísérleténél jelen lenni s azt ellenőrizni; végre a vállalkozó által hónapontként bemutatott munkajegyzékeket megvizsgálni és megállapítani.

Az ellenőrző bizottság által szerződészerűnek nem talált anyagokat, vagy műrészeket tartozik a vállalkozó eltávolítani és a szerkezeteknek megfelelő minőségűvel pótolni. — Ha e tekintetben a bizottság és vállalkozó közötti differenciák támadnak, e fölött a város Tanácsa határoz. — Ha vállalkozó ezen határozatot sérelmesnek találja, jogosítva lenen annak kézbesítésétől számított 14 nap alatt az ügyet a XXIV. §-ban meghatározott rendes bíróság elé vinni. Ha a vállalkozó e 14 nap alatt keresetét

be nem adná, a tanács határozata jogerejűvé válik s annak a vállalkozó eleget tenni tartozik.

A vállalkozót azon körülmény, hogy az egyes anyagok és létesített művek a terv- és költségvetésnek megfelelnek, vagy hogy azok az ellenőrző bizottság által vissza nem utasítottak s nem kifogásoltattak, ha azok tényleg meg nem felelőknek bizonyulnak; a szavatosságától fel nem oldja.

A vállalkozó az ellenőrző bizottság tagjai ellen kifogást nem tehet.

(Folyt. köv.)

Pécsi kiállítás.

A pécsi kiállítás céljaira újabb adományok befolytak: a mohácsi járásból 153 fnt 80 kr, a pécsváradiból 16 fnt 20, a siklósi 7 fnt, a pécsiből 4 fnt 13, a hegyhátiból 23 fnt 30. Ezen adományokat a járási főszolgabírók voltak szívesek gyűjteni. A kiállítási végrehajtóbizottság mindegyik adományozónak levélileg fejezte ki köszönetét.

A kiállítóok száma eddigelé jóval felülhaladta a 800-at. A kiállítóok közt 11 olyan van, ki külön pavillont szándékozik felállítani. A kiállítási iroda most a bejelentések csoportosításával foglalkozik, mi elkészülvén, a különféle bizottságok elkezdik működésüket. A mint a hó eltakarodik, újra megindul a tornatérén a tér-egyengetési munka és megkezdetik a befalástis.

Kaposvár város polgármestere arról értesítette a kiállítási bizottságot, hogy Kaposvárról a somogyi iparosok és gazdákna a pécsi kiállításra való minél nagyobb mérvű képviseltetése érdekében immár élénk mozgalom indult meg, s ott azon óhaj merült fel, hogy a somogy megyei kiállító tárgyai gyűjteményesen egy külön pavillonban helyeztessenek el. A kiállítási bizottság noha a legelőzőké nyebb készséggel viseltetik a somogyi kiállító iránt, alig lesz azon helyzetben, hogy ezen óhajit teljesítse, mert egy külön s eddig számításba nem vett pavillon építési költségére minden alapsa. Különben is az ily separatóknak nem igen lenne gyakorlati jelentősége s igen sokat elvonna a kiállítás általános hatásától; azért az a kiállításoknál nincs megengedve.

A pécsi kiállítás egy első sorban Baranya, Somogy- és Tolnamegyékre kiterjedő regionális kiállítás.

Ha már most Somogy megye elkülönöznie magát, az megzavarná az összhangozt, megcsontoktaná a 3 megyéről feltüntetni szándékolt egységes képet.

Kiállítási bejelentések folytatódó kimutatása: Pécsi püspöki uradalom gazd. term. élőállatok, borok.

Pécsi papnöveldei uradalom, gazd. term. élőállatok, borok.

Becker József, kosárfőnök munkák.
Hammerli János Pécs, kesztyűk és bőrcik.
Dr. Hilbert J. Szegvár, mézpergető.
Erős István Málom, élőállatok.
Baudisz Helen Pécs, női kézimunka.
Hoffer Károly Pécs, zeneszerzemények.
Hoffer István Bonyhád, zeneszerzemények.
Szönyegszóvő tanműhely N.-Becs. erék, szőnyegek.

Turgmayer Gy. Újvidék, fecskendők
Zulchner Alibán, N.-Harshágy, csernarajzok
Raik V. Budapest, simító üvegpapiros.
Benzenlechner J. Pécs, lábbeliek.
Koch Jakab Szederkény, borjúk.

Mauks Kálmán Szepes-Szombat, mezőgazd. különlegességek, tyukok.
Reibhenauer J. Pécs, koscsik.
August István Pécs, butorok.
Mostbacher Fülöp Szederkény, borok.
Reberics Imre Pécs, borok.
Perlfaster H. cipészlekkélek.
Faiszer Gyula Budapest, szobrok.
Kühne Ede Budapest, gazd. gépek.
Jankóvics Ándor Pécs, építészeti anyagok.
Kiss József Pécs, lábbeliek.
Darázs Fáni M.-Boly, házi szappan.
Fleischhacker András M.-Boly, virágasztal.

Marenics Rajmár Pécs, rézműves munkák.
Pompár Vilma Pécs, női kézimunkák.
Altmann Aron Pécs, férfi öltönyök.
Rinke János Pécs, reszelők.
Novotarszky Antal és fia Pécs, kerti termények, magvak.

Staubner Anna Magoos, női kézimunkák.
Wolheim R. Lukafa, ívegáruk.
Keresk Gyula, régészeti tárgyak
Olach János Pécs, lombfűrészesi munkák.
Böhm Manó Pécs, könyvkötői munkák.
Goldstein Zsidor Pécs, zeneszerzemények.
Wachhauer Károly Pécs, zeneszerzemények.

Dézi Péter Szabolcs, gazd. eszközök.
Reich L. S. Arad, kombinált ágy.
Mégyesy Lajos Szent-Lőrinc, kerti termények.

Csemezy Ferencz, Budapest, cipőfélésrészek.

Baulóffer testvérek Sopron, tűkőruvegek.
Ozv Redi Károlyné Siklós, női kézimunkák.
Simon Jónás Szent-Dienes, borprés.
Umrath és társa Budapest, gazd. gépek.
Goldberger R. Siklós, fényképek.
Kovács Sándor Csuzza, sertések gazd. term. borok.

Pápa Sándor Csuzza; sertések, gazdasági termés borok.

Csányi Sándor Csuzza, lovak, gazdasági termés borok.

Kis Pápa István Csuzza, lovak, gazd. termés borok.

Peleskei Lajos Csuzza, koscsik.
Farkas Géza Csuzza, szeleő-rosta.

Pasza József Csuzza, lovak,
Jakab Ferencz Csuzza, gazd. term. borok.
Kaszab Lajos Csuzza, borok.

Krausz László Pécs, borok, kender.
Orf Gáspár Pécs, lábbeliek.

Dugaresai pamutfonoda, pamutfonalak, szövetek.

Henger Szilvia Mohács, női kézimunka.
Mangold és Bergl, balatoni borok.
Tóth Pál Pécs, koscsik.

Berkó János Kopács, kosarak
Mayer Vilmos Kaposvár, diszkocsik.
Szandner Antal Dunaszekeső, borok.
Morvay Ferencz Nagy-Váty, dohány.

H. Gózon Gyula S.-Kiliti, méhészeti termékek, méhek.

Haiberényi Ion és Kamilla Pécs, női kézi munkák.

Haiberényi Anna Pécs, tyukok.
Haiberényi Pál Pécs, gépek, gazdasági eszközök.

Kaiser H. F. fegyverek, borok.
Pap József Sumony, borprés.
Piek József automat-zongora.
Reppa János szajgyártó munkák.
Krig Sarolta Pécsvárad, olajfésztények.
Pichler János Pécs, borok.

(Folyt. köv.)

Farsang.

Tréfiás jelmez-est-lyt rendezett szombaton a „Radau-club” a „Hétéjelelem” vendéglőben, mely igen kitűnően sikerült. Bár a club tagjai többnyire külföldiek: a Zsolnay-gyárban és a szűkesegyház építésénél alkalmazott szobrászok és festők, a táncrendben a csárdás és felvételtett és nagy tüzelt járatt. De ha már ennyit felemlítettünk, azt sem hallgathatjuk el, hogy igen ajánlatosnak tartanók — a club érdekében, no meg a hazafiasz szempontjából is, ha a club jövőre mulatságaira német és magyar nyelvű meghívókat állítana ki. Ez a legkevesebb, mit egy magyarországi egylettől elvárhatunk.

A pécsvárad kaszinó f. hó 8-án tartott bálja egyike volt azon mulatságoknak, melyről annak közönsége nemcsak az idén, hanem sok éven keresztül a legkellemebben fog megemlékezni. Volt cotillon is, melynek úgy a rendezés ügyessége, mint különféle elegánsnál elegánsabb formái által a legteljesebb elismerést érdemelte ki Szirmai may Oszkár huszár-főhadnagy, minnek a cotillon befektetők az egész közönség élénk kifejezést is adott. E nagy költségbe kerülő cotillon rendezéséről mintegy megkoronázta Szirmai ur azon szeretetreméltó gavallérását, melyet eddig a pécsvárad társaság iránt mutatott s melynek

a pécsvárad társaságát emelése érdekében és kedélyesebb tételére tagadhatatlanul igen jó hatása volt. A szép mulatság reggeli 7 óráig tartott. A hölgyek közül ott voltak: Beierlein Mariska (Hosszu-Hetény), Boggyay Leontin, Driesz Nelli, Horváth Martha, Irgi Sarolta, Lüttke Jeny, Nagy Flóra (Pécs), Porcel Crescence (Bonyhád), Fritz Etelka, Tost Ilona, Türr Paula (H. Hetény) Ugrószdy Berta (Szederkény).

Elite-bál Szigetvárott. A városban mutatkozó sürgős forgás, a robogó fogatok egymásután érkezése, a bálba hívottak bevonulását jelezte f. hó 11-én este. Az estély ugy morális, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. A terem pazar világításban ragyogott, hol szebbnél-szebb hölgyközönség díszes és elegáns tolettben jelent meg; ott volt a város és vidék intelligenciájának crémjeje. A tanc 9 órakor vette kezdetét s reggeli 1² óráig tartott; a négyeseket 36—40 pár táncolta. Ott voltak: Auerhamerné (Petetra), sisszarna (Pécs), Duchon József, Duchon Odóne, Déghy (Görögfal), Hamulyakné (Daráchalma), Holscherné (Hárságy), Kopacsyne, Koháricsné, Konrádné (Bács), Markme (Diós), Németh Györgyné (Almamelék), Dr Piszárné (Bács), Persenkyné (Patosta), Papp Gézané (N.-Lad), Pozsonyné, Rihmerne, Schwabokné (Déneshaza), Weichartn. Vysne stb. urnok; továbbá: Constance Fülöp (Molvány), Duchon Beatrix, Fabricia Julica, Hamulyák Gizella (Daráchalma), Kampus Lenke (Bács), Karvan Gizella (N.-Lad, Lázics nővérek, Marku Arunka (Diós), Németh Fáni (Almamelék), Pridavka Irma és Erzsike, Pozsonyi Mariska, Rihmer Laura, Salamon Hermín, Mariska és Iika, Trenka Fáni (Déneshaza), Weichart Amália, Wágner Iika stb. urhölgyek. — egy.

A magocsi dalárda f. hó 11-én tartá második táncestélyét, mely látogatottság és jó kedv tekintetében jóval felülmulta az első; minnek okát abban véljük megtalálni, hogy most a bonyhádi zenekar hozta a talp alá valót, és hogy Carneval herceg végnapja közeledvén, sokan siettek az általa nyújtott örömekek az utolsó örökben élvezni. Reggeli 5 óra is volt, midőn a jelen voltak eltávoztak, hogy Morpheus karjaiban az éj fáradalmait kipihenjék.

Dárdai kaszinó estély.

Dárdaról írjak lapunknak: „Tekintetes Szerkesztő ur! Immar elmult a farsang, elcsendesült a mulatságok zaja, Carneval herceg ő fensége elvonult udvarával együtt tőlünk, hamut is hintettünk bünös fejünkre, — és mi mégis visszatérünk a farsanghoz, mert nem tudunk megválni attól a vonzó, kedves képtől, melyet a február 11-ki kaszinó-estély nyújtott.

Még látom a jó kedvtől kipirult kacagó párokat, halom a zene lágyan behzoló hangjait — látom a mamák meg-legedett mosolyát, — s szívem elfacsarodik, hogy ez a szépen egybehangozó kép csak egy röpké pillanattartott — mert oly jól mulattunk, hogy észre sem vettük, a mint egyszerre csak reggel lett.

Pedig hany lét, hány nap fáradságos munkája hozta létre e mindnyájunk előtt örökké emlékezetes estét! Mert nemcsak a rendezés néhez munkájával kellett megküzdönnünk, hanem le kellett küzdönnünk a közönség egy részének gunnyal fűszerezett óriási közönyét is, melylyel fogadták a táncestély eszméjét és a re adozás készülőéseit. — De nem folytatom ezen kellemetlen témát, mert epébe kellene mártani tollamat, hogy eléggé keserűen adjam vissza azon érzelmeket, melyeket az illetők előidézték bennsünkben. Elég constatálnom azt, hogy a táncestély fényesen sikerült; sokan mondták, hogy a dárdai kaszinó-bál már 7 év óta nem sikerült ilyen jól. Es ebben legnagyobb érdeme van Deceleva Béla kir. aljarbíró urnak, ki a rendezőség élén állva, fáradhatlan türel-mmel küzdött meg a rendezés nehézségeivel.

A terem paradicsom-mal átváltoztatva. Falai világoskék és sárga színű szövettel be-huzva és helylyel-közell délszaki növényekből izlésesen rendezett csoportozat felállítva, mi a pazar kivilágítás mellett gyönyörű képet nyújtott. A négyeseket 36 pár táncolta, mely

alatt sikerült a válogatott elegans publikum felett szemlélt tartanunk és sikerült a jelen volt hölgyek neveit a következő koszoruba fonni. Ott voltak: Decelea Béláné, Decelea Vilmosné (Pécs). öv. Erb Ferencné, Csoknyai Dánielné, Faith Oskárné (Eszék), Goldstein Adolfné, dr Jellaseh Károlyné, dr Kis-Emilné, Kramberger Ödöné, Narancsik Józsefné (Belle), Narancsik Imréné (Batina), Nagy Gyuláné, Németh Alajosné (Kémes), Nendvich Gyuláné, öv. Péchy Teréz, Percel Bóniné, Purman Teréz, Sebestyén Adámné (Cuzza), Schuth Vilmosné és Schuth Vincéné (Villány), Sudár Gyuláné (Kácsfalú), Takács Ferencné, Toth Vilmosné (M.-Boly), Ursziny Pálné, Wamoscher Lászlóné. Továbbá: Decelea Poldi és Zsella (Pécsről), Jellaseh Etel és Mariska, Narancsik Irén és Ilma, Pigety Hedvig, Radtman Maris, Roth Etta, Sudár Mariska, Szűcs Janka és Weigl Janka.

Az egész estély tartama alatt folyton uralkodó általános és fészelen jó kedv elég bizonyítékát képezi annak, hogy a kik jelen voltak, azo egytől-egyig oda valók voltak és csak sajnálhatják azok a gunyosan jóslók, hogy nem vettek részt az estélyen.

Hírek.

Kardos Kálmán főispán kedden Budapestre utazott s O Felsége által esütörtökön kihallgatáson fogadtott. A főispán a jövő hét folyamán tér vissza.

A vízvezeték ügyében a szakbizottság esütörtök d. u. ülést tartott, melyen a kiküldött szűkebb körű albizottság betérjett munkálata elismerőleg tudomásul vétetett. Együttal, mivel e tárgyban végérvényes határozat a költségek fedezési módjának, a vízvezeték mű javédelmezőségének tudása s a csatornázási terv nélkül nem hozható. az albizottság megbízottat, hogy működését ezekre néve is terjeszse ki. Az albizottság, melynek tagjai — a tisztviselőkön kívül Litke József, Förster Béla, Kindl Ferencz, Zsolnay Vilmos, Skoff Ferencz — kiegészített Bubreg Antal, Pap József és Horváth Géza tagokkal.

Bökezü kegyur. Méltóságos Troll Ferencz pápai praelatus Úr a kegyuraságához tartozó nagy-mányoki róm. k. plebániában a paplak átalakítására 1506 ft 68 kr-nyi összeget áldozott; továbbá 50 ft alapítványt tett újolag a templom és paplak épentetésére. A bökezü Kegyurat áldja meg a jó Isten hosszú élettel! Weisz János plebános.

Grassinger Ágoston címzetes pénzügyi tanácsos, a pécsi pénzügyi igazgatóság számvevőségének főnöke 42 évi szolgálat után saját elhatározásából nyugalmaztatást kérte és azt meg is kapta.

Az egyházmegyéből. A rá-törtéti plebános: Prokisch Ferencz beiktatása 5 ikén történt. Manuductor Troll Ferencz pápai praelatus volt. — Keserics Ferencz lakócsai plebános Somogyvármegye bizottsági tagjává választottat.

Új jogtudor. Porgesz Miksa törvényszéki aljegyző a jogtudori vizsgát letette; felavatása szombaton történt.

Hymen. Báter János szegszárdi nyomdajaladnos nőül vette Mehrwerth Etelkát. — Mihályfi Ferencz pancsovai selyemiparügyi tisztviselő mult kedden vezette oltárhoz Korsós Péter pancsovai ügyvéd leányát: Jolánkát. — Perler Mátyas szálkai kántortanító eljegyezte Bitter Péter kántortanító leányát: Mariát.

A pécsi ipartestület f. hó 26-ikán d. e. 9 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városház közgyűlési termében.

A pécsi dalárda e héten két mulatságot is rendezett és pedig szombaton alapszabályszerű, kedden pedig farsangi tréfas dalestélyt. Az alapszabályszerű dalestély igen szép közönséget vonzott a „Hattyu“-ba, mely, miután a dalárda szép énekét élvezte és tetszésének viharos tapsal és újrászál adott kifejezést, átadta magát a tánc gyönyörének, illetőleg átadta volna, ha lehetett volna, de a párok száma oly nagy volt, hogy mozogni alig lehetett. A mulatság mégis igen kedélyes volt, mint általában a dalárda dalestélyei lenni szoktak, melyeknek kedves emléke sokáig

megmarad a résztvevőkben. Az ember szinte sajnálja, hogy elmúltak és vágyakozik utánuk — Amily elismeréssel szólhatunk a szombati dalestélyről, annál nagyobb megrovással kell megemlékeznünk a dalárda keddi tréfas estéjéről. A rendezőség ugyanis elkövette azt a — nem mondjuk tapintatlanságot, hanem egyenesen brutálitást, hogy legalább is félannyival több jegyet adott el, mint a hány emberre a Hattyu nagy termében hely van. Ez által nem csak azok, kiknek hely nem jutott, egyenesen megkárosítottak, hanem a helyhez jutott szerencsések is a legnagyobb mértékben feszélyeztetek, mert a nagy terem szufalóság tömve levén emberrel, perszoló atmoszphera fejlődött ki s a vendégek kiszolgálása is inkább ki nem szolgálás volt, mit nem is lehet csodálni, ha elgondoljuk, hogy a pincérnek, cukrásznak ugy kellett magának nagy rimunkodással utat törni az összefurakodott vendégek sorain keresztül. Ha egy személynestő bővész mert volna annyi széklet a teremben elhelyezni és annyi jegyet eladni, a közönség talán megdöngötte volna és méltatlanul, mert ha egy pécsi dalárdatól, legintelligensebb egyleteink egyikétől nem lehet elvárni, hogy vendégei kényelméről minden körülmények között gondoskodjék, mit várjunk a vásári komeditástól, mely ma itt, holnap amott üti föl sátrát, de itt is, ott is, valamint mindenütt főcölja a zsebelés. És ha még a dalárda mutatónyai kárpótolták volna a vendégeket azon „élvezet“-ért, hogy hering módjára bepácolták! De mit szóljunk ezen u. n. mutatónyokról? Izléstelenség, szemtelenség, trivialisitás jellemzik azokat és pedig a legteljesebb mértékben. És mit szólunk arra, hogy a másor 12. számából 9 német szöveget? Szégyeljük magunkat a pécsi dalárda rendezősége helyett. És szégyelte magát az ott levő közönség is, de e szégyent elnyomta a megbotránkozás érzete, minek számos nyilvánítását hallottuk, mert a német előadásokat ugy tekintették, mint merényletet a jó izlés és a magyar Genius ellen. Vajon mikor fogja a dalárda már egyszer megérteni, hogy a magyar embernek még a tréfas mulatsága is csak magyar lehet. Mikor fogja belátni, hogy egy ostoba, 100 éves német bohóc-jelenetnél 1000 szerte többet ér egy tréfas magyar népdal. Mikor fogja belátni, hogy egy tréfas estélyre készülni kell és ha már készülünk, Istennek hála, Pécs városában még mindig van annyi szellemi erő, hogy egy pár tréfas kuplét és jelenetet magyarul is elő lehet állítani. Csak akarni kell és minden megy. És ha már ennyire vagyunk, még egy körülményre hívjuk föl a dalárda figyelmét s ez az, hogy, ha mások ily társas mulatságot rendez okvetlen gondoskodnia kell, hogy a vendéglős ne zsebelje ki a vendégeket, mert türehtetlen az, hogy egy pohár pécsi sörért, melynek az ára lent 6 kr, s ez is sok érte, fűnt 10 krt fizessünk, az ételekért pedig fölemelt árt mi a legnagyobb órcatlanság volt a vendéglőstől, ki ugy látjuk, és egy alkalommal akarta kinyerni eddigi deficitjét; de miért nem tette volna, mikor e nemes mester ségben senki sem gátolta. Kritikánkat befejezük, azon erős reményben, hogy esztendőre ilyenkorra másként fog hangzani, mi — s ezt mindenki elhitheti nekünk — nem tölünk fig.

A közvacsora mint mindig, ugy az idén is nagy és szép közönséget vonzott a „Hattyu“-ba, kik között azonban, sokakat látnunk kik nem voltak jelen. De ki venné számba a közvacsorán a távollevőket, hol csakugyan a jelenlevők határozának. És azok határoztak. Az egyik rész táncolt és evett, a másik evett és ivott, a 3 ik táncolt, evett és ivott, — amig volt mit lenni pedig volt; az igaz, hogy nem igen sokáig és hogy nem is igen kínálgatták. Takaréksőség! Ez volt a jelszó — és helyesen. Minek potyáznai a drága ételt. De ha így van, talán jobb is lenne eltörölni, a belépti díjat és adagszám pénzért adni az ételt. Így legalább, ha az ember egy kis sonkát kér és kap, nem kap 3 különböző szeletet és ha pulyka húst akar enni, nem rendel borjushat. Egyébiránt ahogy volt, jó volt. Okos ember ugy intézi a dolog sörét, hogy jusszon is, maradjon is és ha már arról van szó, hogy maradjon, inkább több maradjon, mint kevesebb. — És merje még valaki mondani, hogy mi magyarok nem vagyunk jó nemzetgazdák.

Volapük tanfolyam. A következő levelet vettük: Tekintetes Szerkesztő ur! Hölgyeknek és uraknak külön, minden tiszteletjél nélkül, pusztán a mesze kilátó eszme megvalósítása céljából hajlandó alulirott a következő nagy bójt tartama alatt a Volapük-világnyelvből előadásokat adni, ha egy-egy tanfolyamra legalább 10 hallgató szóval vagy írásban jelentkezik. Dr Balkányi főlovasságt a Volapük-ről Debrecenben 500-an hallgatták és utána tanfolyamot nyitottak. Lásd Volapükkezdes 1888 évfolyam jan. 15. Pécs. Kiváló tisztelettel: Gebauer Izor, gimnáz. igazgató. — Miután a „volapük“ tudása kétségtehtlenül hasznos, bizonyosra vehető, hogy a tanfolyamra főlös számmal lesznek jelentkezősek.

Ajánék a városnak. Hoffman Károly butorgyáros a városnak egy szép művét 760 fitra becsült könyvtár szekrényt ajándékozott, mely a szűcsfejezvári kiállításon aranyérmert nyert s nálunk is kiállítatik. A szekrény a polgármesteri hivatalban fog elhelyeztetni.

Az ujonc-jutalék a magyar korona területére 1888-ik évre 39552 ujonc és 3955 póttartalék, miből a szorosan vett Magyarországra 34753 ujonc és 3475 póttartalék, Horvátországra 4762 ujonc és 476 póttartalék, Fiuméra 37 ujonc és 4 póttartalék esik. Ezen jutalék fedezésére Pécs város 68 ujonccal és 7 póttartalékkal járul a közös hadsereg részére, és legkevesebb 18 hönvéddel.

„Harc a heringek ellen“, ez volt szerdán a jelszó a „porári kaszinóban s ennek révén a kaszinó matadorjai oly szép számban gyűltek egybe, hogy banketnek is beillett volna. „Egyesülésben az erő“ monák a kaszinó urak és egymasmellé tolván a kis asztalokat, hirtelen egy nagy asztal potupázzott a hosszú teremben, mely egymásután hallotta a sikerült-nél sikerültebb toasztokat. A kedélyes mulatság ugy halkan telé ért véget.

Kapovári főszolgabíróva a 6 ikén tartott megyegyűlésen egyhangulag Jakab Andor választott meg, mint egyedüli pályázó. Az ily megürlt szolgabírói állásra a főispán Bóné Kálmánt nevezte ki.

Halalozás. Pernstein Otto karékes meghalt 12-ikén. — Kálmán Károly szegszárdi tanító neje született Orbach Berta, 6 gyermek anyja meghalt 2 án, 34-ik évében. — Píszterzer Károly gyógyszerész meghalt Nagy-Atadon 68-ik évében.

Állandó gazdasági tudósítová nevezetett ki Bubreg Ferencz mohácsi lakos a mohácsi járásra

Gyogyszer-ári engedélyt kapott Kada István mohácsi gyógyszerész-szeged egy Budapesten „Rákosfalva“ városrészben felállítandó új gyógyszerüzra.

A barnavári jegyző: Furkás Géza állását felüggesztetvén, helyettesül János Gusztáv volt darázi segédjegyző rendeltetett.

A közcsovera bevétele 957 ft 31 kr-ra, kiadásai 451 ft 21 kr-ra rugnak s így a tiszta jövedelem 505 ft 10 kr.

A Korcsolya-egylet nagy családja mély fájdalommal jelenti kedves és felejtethetlen-ét-ét szellemének: Korcsolya Jégpálya urnak rövid betegsége után történt gyászos elhunytát. A boldogult karácsony másodnapján született, több évi meddő házasság után és rövid idő alatt oly hatalmasan fejlődött és izmosodott, hogy a család minden tagja lelki gyönyörűségét találta benne. Már zsenge ifjúságában a legjobb neveltetésben részesült, különösen a tisztaságot illetőleg fordították rá nagy gondot, 7 dajka — a hét minden napján más — és nagyszámú cselelésg ápolta — még a nap melegtétl is és különösen az idegenek és hivatalnok befolyásától óva őt és oly szerencsésen, hogy a kis Jégpálya már kora delutánonként csak ugy duzzadt a fiatal erőtl és ragyogott a tisztaságtól, mint a Salam-noréja. A kis Jégpálya, mely fejlődése föltételeit magában bírta, érző szívvel volt megaládvá és különös örömet találta a fiatal szerelmesek összehozásában, mely téren valódi és ritka sikereket ért el, amár tagadhatatlan, hogy egyes esetekben minden törekvése meghiúsult, minek azonban soha sem ő, hanem vagy a uő szív hajthatatlansága vagy a férfiak gyémetlansága volt az oka. Gondos neveltetéséből csak az hiányzott, hogy több oldalról történt elkényeztetéséből származott

érdessége legyalultassék és hogy drága élete biztosítotték. A szerető család az eshetőségekre számítva, épen e két hiány szorgos pótlásának megvalósítására gondolt, midőn a kis Jéppálya egy szerencsétlen péntek délelben napszúrást kapott és szerető családja legoda-adóbb ápolása és reménykedése ellenére ki-mult ez árnyékvilágban. Temetése vasárnap d. u. történt óriási részvét mellett, amikor is hült tetemét igen sokan illették bucsu csók-jaikkal. Gyászoló családját csak az az erős remény vigasztalja, hogy „lesz még föltámadás.”

Fióktelep. „A gazdák s iparosok általános hitelszövetkezete” alapszabályainak alapján fióktelep alakult városunkban 400 részvény alálrással. A kezelő bizottság elnökévé megválasztott Hága Adám, helyettes elnökévé Grauman János s 11 bizottsági tag. Az ellenőrző bizottság elnökévé: Soós János nyug. százados és 4 tag. A fióktelep működését figyelemmel fogjuk kísérni.

Nem szép színben tünteti föl a pécsi iparos gazdák egy nagy részét azon körülmény, hogy tanoncaink az iparos tanonc munkakiállításban való részvételt megnehezítik és láthatóan teszik. Mint az ipariskola elnök: Réth Mátynak az ipartestülethez intézett jelentéséből kitünik, a több száza menő tanonc közül eddig csak 38 nyilatkozott a részvétel iránt, a többieket gazdáik akadályozták, jöllehet abban a 3-4 éves tanoncank kötelességszerűleg részt venni kell. Reméljük, hogy az ipartestület azonnal hathatós lépéseket fog tenni az iparos gazdák e visszaélésének ellen-szülésére.

Igen életre való eszme az amelyet közelebb Engel József iparkamaránknál megpendített a kisorsolt kötvények tárgyában. Eddig az a szokásos gyakorlat, hogy a kisorsolt és föl nem vett kötvények 6 hónap után nem kamatoznak és azok értékéből az időközben beváltott szelvények leszámítanak, mi a kötvénytulajdonosokra óriás veszteséggel jár. Ugyanezen időben Ausztriában is foglalkoznak ez eszmével, az elsőség azonban Engel József uré. Hogy a mostani gyakorlat fönntartása nem ésszerű és nem is igazságos, felesleges mondanunk. E tárgyilag különben az iparkamara nemcsak a foglalkozni fog és mi i-visszatérünk még rá.

Négy évi fegyházra ítélte a pécsi törvényszék pénteken Gillingm Aurélt, az eszaki jóraváló Gillingm család egy elzülött tagját, ki többrendbeli lopásért már 5-ször szenvedett büntetést s ki mult év nyarán városunkban kávéházi lopásokért letartóztatott. Azóta vizsgálói fogságban van, mit makacs tagadása-val maga hosszabbított. Alilhatatosan Alajos-nak vallotta magát, ki pedig az ő testvére és tisztességes családapa (6 gyermek atyja) Slavon-ában. Nevét csak atyja vallomásaira a végtárgyaláson vallotta be. Az elítélt fellebbezett.

A paksi szolgabíró: Csukly Ignác, mint a „D. V.” írja, nyugdíjaztatik s helyébe Kurz Vilmos bonyhádi szolgabíró küldetik.

Gyógyszertár-vétel. Kovács Mihály gyógyszer-táratát megvette ifjabb Erreth János 48000 forintért.

Magkereskedelmünk és a magárjegyzekek. Vannak gazdáink között sokan, kik azt hiszik, hogy a magárjegyzekek csak azzal a céllal bírnak, hogy bevették hódítsanak az illető cégnek. Csakhogy ez a nézet nem helyes. Magkereskedelmünk terén a kimerítő és nagy gondnal kiállított árjegyzekek az a feladat jut, hogy tájékoztatva a közönséget a magizlet összes viszonyairól, kisoroltsa az ügy-nő köreket a gazdaközönség félrevezetésére irányuló szereplését, mert tudva levő, hogy az áru tisztasága, valódisága és megbízható forrásból való származása sehol sem oly fontos és sehol ezzel oly visszaélés nem történik, mint a magkereskedés terén és épen ezért a gazdaközönségnek egyenesen szolgálatot tesz az a cég, mely a magizletről a legérősebb tájékoztatást nyújtja árjegyzekeivel. E tekintetben hazánkban első helyen áll Mauthner Ödön magkereskedelmi telepe (Budapesten, Korona-herceg-utca 18.), mely még a külföld legelső világ-cégeivel is vetekedhetik az általa évenként kiadott gazdag tartalma és díszes magárjegyzekekkel, melynek 1888. évi folyamán a napokban jelent meg. Ez ár-jegyzekek egyszersmind Mauthner üzletének eddig

senki által el nem ért nagy kiterjedését is igazolja, mert csak ily tekintélyes üzletkörrel bíró kereskedő van képeitely ily tökéletes árjegyzekek kiadására, köztve tehát ez árjegyzekek annak jelölés is szolgál, hogy Magyarországon egyetlen üzlet sem részesül a gazdaközönség oly általános támogatásában, mint a nevezett cégé. — A vetési időszak küszöbén nem lesz felesleges az érdekeltek közönségét arra figyelmeztetni, hogy a nevezett cég, mint a hazánkban fenálló üzletek egyik legrégibbe, már egymagában, fenállásának hosszú tartamában is sőt-líditásának legjobb bizonyítékát nyújtja; de figyel-met érdemel továbbá az is, hogy a magizlet összes reformtörvényeit az a cég kezdeményezte és ezzel a mezőgazdaságnak oly fontos szolgálatot tett, mely h növénytermelés haladását kétségkívül hathatósan mozdította elő, amit az is igazol, hogy alig van év, mely e cég kiütétecsinek számát ne szaporítaná, és így a lefolyt évben is az országos kertészeti egyesület nagy érdemét nyerte el e cég, oly kiüté-tést, melyre még eddig egyetlen cég sem találtott érdemesnek. A ki a magkereskedelem terén felmerült javításokat megismereni kívánja, az e szempont-ból bizonyára a legtekélyesebb tájékozást meritheti Mauthner Ödön főárjegyzekeiből, mely rendkívül gazdag tartalmában oly tájékoztató ségedeszközt szolgáltat, a minővel eddig gazdaközönségünk nem rendelkezett. Mauthner főárjegyzeke az eddigi 96 oldalról 144 nagy quart oldal terjedelmű nagyob-bította meg, a mi által a gazdaközönség minden irányú igényeit kielégíthetőnek véli. Külső díszé pedig saját kertjének egy részletét tünteti fel oly művészi és izléeses kivitelben, mely hazai nyomda-iparunknak (a Deutch-féle művészeti és könyv-nyomdai intézetnek) valóban becsületére válik és a legilletékesebb szakköröknek osztatlan tetszést vivta ki magának. Jelen figyelmeztetésnek célja tehát az, hogy a gazdaközönség érdeklődését ezen szép és tájékoztató kiadványra felhívjuk, megjegyezve, hogy a mennyiben azt még olyannak, kik ez üzlettel rend-es összeköttetésben még nincsenek, megismerni kívánják, forduljanak ez iránt levelezőlapon a cég-hez, mely ismert előzetkénységvel főárjegyzekeket postafordultával ingyen és bérmentve küldi meg.

A lótenyésztési bizottság hétfőn tartott ülésében a földmívelési miniszter kezdeményezésére elhatározottat, hogy ezután 2 helyen tartatik ló-vásár. Pécsent és Német-Bolyban és pedig: f. évi május 13-ikán és szeptember 2-ikán Pécsen, a rá következő napokon: május 14-ikén és szeptember 3-ikán pedig Német-Bolyban. Ugyanekkor megala-kittattak a magán-mérszülő bizottságok; és pe-dig: a pécsi járásban Ottoeska Géza és Thaler Gusztáv; a baranyavári járásban Elversz Nándor és Saxer Jusztusz; a mohácsi járásban báró Mirbach Ferenc és Búbreg Ferenc; a siklósi járásban Pakusz Péter és Imricska Ferenc; a szt 15-riczi járásban Nádoszi Kálmán és Jeszenszky Tódor; a hegyháti járásban Szily János és Radoesay; a pécsvárad-i járásban Driesz Lajos és Jasek Alajos.

Úti rajzokban, melyek pedig a legtanul-ságosabb olvasmányok, aránytalanul szegény a mi irodalmunk. Most elvtve egy ilyenre „Ró-máig és vissza” címmel hirdet előfizetést Bá-torfi Lajos, a Nagy-Kanizsán megjelenő „Za-lai Közlöny” szerkesztője, kinek ez már e nemben nem első műve. Irván eddig két uti rajzot „Konstantinápolyig és vszsa” továbbá „Párisig és vissza” címen, melyek közül az első 2 kiadást ért. Legújabb műve mártiusban jelenik meg s azok, kik a husvéti nagy napok alatt a Rómába zárandók 3-ik menethez csat-lakoznak, bizonyára jó hasznát fogják venni. Előfizetési ára 1 frt, diszkótsében 2 frt.

A rubázat egzségügyi szemponból A dr Lőrinczi Ferenc ismert fővárosi orvos szerkesztésében megjelenő „Hosszú Elet” című egzségügyi szaklap a következő közérdeklő közleményt tartal-mazza: „A rubázat egyik legfontosabb részét egzsé-ges szemponból az ingek képezik. Legegzsége-ssebb és egyuttal a legszebb is a tiszta fehér gyolcs ingek használata. A legnagyobb kellemetlenség az eddigi férfi-ingeknél a mellgombok által támadt, mert azok kellenetlen nyomást gyakorolnak a pusztá mellre és a fémgombok dörzsölése nem egy ízben okozott már bőrbetegséget. De nagy hátránya a jelenlegi ingeknek az is, hogy az ing a gomblyu-kak gyors kikopása következtében nem lehet tar-tós, Ehhez járul, hogy a mellgomboknak csakha-mar kitűnése, az ing eleje kibomlódik és szét-nyílik. Hány esetben képezte ez a légség, tüdők-vészhozó meghűtések, midőn a test felhevült áll-pótában, pl. bálban stb. a szétnyílt ing mellett hü-

vös légáramlat érte a pusztá izzadt mellet. A Vá-rady Béla budapesti főfőidvát kereskedő által (kis Hid-utca) feltalált férfi-ingben mellgomblyukak, tehát mellgombok is egyáltalán nincsenek és mégis oly szorosban tapad és simul a két mellrésze egymá-ra, hogy az ing sehol szét nem nyíllhatik és a mellben levő szerveknek meghűtése ki van zárva. Ezen ing-ek tehát, a melyek ingen szépek, kitűnő szabásúak és igen olcsók, egzségügyi okok miatt felettébb ajánlhatók. — Ha az olvasó visszaemlékszik azon közleményekre, melyek ez ingekről a hazai lapok nagy részében megjelentek, bizonyára csak örven-deni fog, hogy a sajtó ismét nem csatlakozott, mid-őn e kitűnő és előszerű ingeket a közönség figyel-mese ajánlotta. Most csak azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy óvakodjék az utánzóaktól és csak az „Patent-inget” tartsa valódinak, mely Vá-rady Béla előkelő fővárosi kereskedő kis hid-uteai üzletéből származik s védjegyével van ellátva.

Lealcázott szájjav-hamisítók. Emelítve volt már, hogy dr Popp J. G. udvari fogorvosnak, az egész civilizált világban elterjedt és kedvelt Anatherin szájjavít különösen Magyarországon erősen hamisítják és hasonló elnevezés alatt hozzák for-galomba. Miután dr Popp udvari fogorvos most Budapestben magyarországi vezérképviselőséget és főraktárt állított fel, a pesti ház főnöke jónak tar-totta Magyarországon az ily utánzókat elnyomása céljából, nagyobb körnta indulni. Ez utánzások már eredménye is volt, amennyiben eddig 9 vá-roshoz 10 helyen 130 üveg hamis Anatherin szájjav-izet koboztatott el és a hamisítók ellen megindí-totta a törvényes eljárás. Ez a mulatság sok pénzbe kerül ugyan, de a feltaláló már egyszer alapos rendszabályokhoz akar nyulni készítményei 40 éves jó hírnevének megóvása miatt. Hogy a hamisítók megersége még jobban meglehezítették, elhatározta a feltaláló, hogy az eddigi palackok nagyságát, a tartalomnak több mint egy harmad-részevel megnagyobbítja. Ezt az áldozatot szívesen hozta abban a reményben, hogy a közönség ezután a hamisítástól és gyenge utánzóktól jobban fog óvakodni és csak Popp-féle Anatherin szájjavizet és fopaszatát fog kérni és elfogadni az árak ugyanazok maradnak, vagyis a palackok nagyságá-hoz képest 50 kr, 1 frt és 1 frt 40. A Popp-féle készítmények kaphatók dr Popp J. G. udvari fogorvos magyarországi főraktárában Budapestben, Király-utca 26, a havá levélheli megrendelésre in-tézőndök és itt helyben Kovács M., Sipőcz István gyógyszer, Obetko K., Pollák Sannu, Pachter Ede, Alt és Böhm keresk. uraknál.

A „Hasznos mulattató” című ifjusági lap utóbbi száma beklüdtett szerkesztőségünkönkhöz. Olvasni szerető fiúk és leányok mint rendezés, ugy ez alkalommal is a legjobb olvas-mányok egész tömeget kapják Incedy László, Sziklay Janos, Lévay Sándor, dr Radó Antal, Szabócs Noglál Janka, Szomor Károly és más ismert nevű írktól. Sok szép kép is tartkítja a füzetet, mely egymagában véve is pompás albumszerű olvasmány . . . és mennyi ily érdekes füzet jó egy év alatt. Mivel szül-ök figyelmébe nem ajánlhatjuk eléggé Dolin-ay Gyula e régi ifjusági lapját. Negyedévi 1 firtos árért valóban h-sznos olvasmányt nyujt a serdlő ifjúság kezébe. A törekvő fiatalok megbeesülhetlen barátja.

Minden nőnek a legmelegebben ajánv! Sidzina (Galicia, u. p. Jordanór). Feleségem majd egész öt évig szenvedett gyomorajokban, székreke-désben, étvágya is teljesen elveszett, pedig ugyan csak szedte a Morison és P-schofer-féle lbadacsokat, — végre is Brandt R. gyógyszerész svajeci lbadacsainak használata után nyert vissza egzségességét a elvesztett étvágyát. Fogadjá ezért legzsevesebb köszö-netem! Wiats Lajos, népiskola fönitató. Alálrássom valódiságul szolgáljon e hivatalos iskolai pecsét. (P. H.) — Brandt R. gyógyszerész svajeci lbadacsai a gyógyszerértárokban egy dobozzal 70 kr-ért kap-hatók; figyelni kell a rajta levő fehér keresztre vörös mezőben s Brandt R. névalálrássára.

A „Leányok L-pja” újabb füzetét is vettük. Dolinay Gyula e másik vállalata is már 14. évfolyamát futja. Kizárólag a fejlődő leányok-nak nyujt érdekesbebnél érde-keesebb jó olvasnivalókat. E szép kis lapot minden anya bátran adhatja leánykaja kezébe, ebből csak szépet, csak nemest olvas-nak. Minden füzet az olvasmányoknak egész gyűjteményét tartalmazza. Ezek mellett még számos kép is gyönyörködteti az olvasót. Me-legen ajánlható leányos családoknak, ára igaz-an csekélység. Negyedévi csak 1 frt, az

Hirdetmény.

A dáradi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, miszerint a m. államvasutak Eszék-villányi szárnyvonalára számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki ugymint: M a g y.-B ó l y községre nézve 1888. márczius hó 12-én délután 4 óra Magy.-Bóly állomáson.

Az érdekeltek felhívtnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgálmalak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhívtnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a magyar államvasutak számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármí czím alatt igényt tartanak: ezeket 1888 évi márczius hó 12-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a ki az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekezeleztet vagy felülkezeleztet tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekintheők.

Kelt Dárdán, a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál 1888. február 8.

Fekete Gyula,
kir. albiró.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi kir. ügyészségnek mint végrehajlatónak

Bakó József szob. nyi lakós

végrehajtást szenvedett elleni 91 ft 61 kr. mint rabtársi költség tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsvári kir. járásbíróság) területén levő, a szobányi 706. számú tükveben felvett 2523 h sz. 2523 d., 3180 a. és 3140 b hsz. sz. fekövőségekről és ugya 2523 b. hsz. sz. részletről 177 ft., a 2523 d. hsz. sz. részletről 8 ft. a 3180 a. hsz. sz. részletről 500 ft. a 3348 c. hsz. sz. részletről 179 ft. összesen 951 ft. bsz. sz. részletről ezen megállapított kikéltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlant az 1888. évi május hó 16-án d. e. 9 órakor (Pécsett) a kir. törvényszék tkvi irattartóán Szobányi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási árban alul is eladati fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becslésárának 10 százalékát, vagyis 17 ft 70 kr. 80 krajcárt, 59 forintot és 17 forint 70 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 120. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1887. december 27. napján.

Váry Gyula törvénzéki bíró.

"UNIO"

Közbenjáró iroda
Bpest, Ferenc-József-tér 3.

Közbenjárás
Áru- és pénzhitel
betáblázás
hánapokra
és
óvadékokra.

Ingatlanok vétele és eladása,
Nagyobb vállalatokhoz
szükséges tőkékre.

Jövedelmező föltétel
szükséges társakra,
ugyanilyenek keresetnek.

Jótállók
megszórása
kétes követelések
vételére.

Kiigyzosósk
keresetvételére és pénzzavarral
személyes kisegítésére.

Ügynökségek
és
képviseltek
átvételére.

Termény és árakra
előleg nyújtatik.

Mindenemű
árak be és kivitele,
Készpénzért
és
bizományi vétele
mindenféle
terménynek s árunak

Szesszélék
és
borok nagyban.

Használt
vasuti szállítótelekek
átvizsgálása
vas- és fémárukról
a vasuti igazgatóság által vizs-
szafeltett differenciák
száráért.

Levelezés
— az összes európai nyelven —

Felvilágosítás
minden kereskedelmi ügyben.

HOFFMANN KÁROLY
asztalos műhelye és bútornakára Pécsett, Ó-pósta-utca 12. száma
Mindenféle szőjt egyirtmányú
poltuzozott, fényezett és konyha-butorok, szőnyeges és vasbutorok,
tűkrök- és ablakfüggöny-tartók,
Thomet féle hajlított faju nád vagy fa-tőkőjú székek eladás,
Teljes stýlzerű butorzatok, mindentéle asztalos munkák és javítások elvállaltatnak.
Butor-csomagolás és szállítás minden irányban.

Árjegyzék ingyen kapható.

420 k. i. 888 sz.

Pályázati hirdetmény.

Baranyavármegye baranyavári szolgabírói járásához tartozó **Baán és Sárók** községek szövetkezetéből álló

Baáni körjegyzői állás

nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jövén, ezen állás betöltése czéljából ezen pályázat nyitattik.

Ezen állással 1100 ft. évi fizetés, az iroda fűtésére 3 öl kemény tüzi fa, természetbeni lakás s a hozzá tartozó kert, egy 2 hold 450 ö ölnyi szántóföld használandó, valamint a körjegyző magán-fa-szükségletének a község által való megfordás kötelezettsége van egybekötve

A v. lasztás f. évi február hó 29-ik napján d. e. 9 órakor Baán község házában a körjegyzői irodában fog megtartatni.

Felhívtnak emélfogva pályázók, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előírt okmányokkal, úgy a magyar nyelven felül a német és szerb nyelv tudását is ta usító hatóságilag láttamozott bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket f. évi február 27-éig bezárólag alulírott nál nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Dárda, 1888. évi február hó 7-én.

Seh Károly,

főszolgabíró.

1934

Hamisításoktól óvakodjunk.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
Anatherin-szajvizíté,
mely 40 év óta a legjobb fog-
szájkonzerváló szer. Eltávolítja
a fogkőt, a száj- és ki emel-
len szagát és izét, megszűnteti
a fo fájást, erősíti a foghúst,
Ara a nagy palacknak 1.40 ft., a
középső palacknak 1 ft., a kis-
paknak 50 kr.

Dr. Popp J. G. udv. ri fogorvos
aromatikus
fogpasztáját,
mely a legkellemesebb, legjobb
és legelőcsőbb fogszappan, Elé-
nyösen használható a szájvizittel
együtt.
Ára 35 kr.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
Anatherin fogpasztáját
(üvegtelegekben), mely gyógy-
hatásu alkatrészei következtében
nemcsak a legjobb fogtisztító, de
egyszersmind kitűnő szájkonzerváló szer.
Ára = frt 22 hr.

Kaphatók minden gyógyszerárban, illatszertárban és finomabb üzletben.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
FOGPORÁT,
mely rendkívül kedvelt fogtisztító
szer, a fogpor barátai előtt.
A fogaknak főhőrséget köl-
csönöz. Ára 63 kr.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
fogtömője,
(Plomb), melylyel hárkí od-
vas fogait a használati utasítás
szerint ónnaga kitömészhethi.
Ára 1 frt.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
növényszappan,
mely 18 év óta a legkitűnőbb
eredményrel van használható
mint pipere- és fogszappan,
minden bőrkétség s foltok ellen.
Ára 30 kr.

Csak a Popp-féle szerek valódiak, hatásosak.

A cs. és kir. szab.
1-ső magyar eredeti
selmezi pipa- és pipaszár-gyár
Takács Vendég.
Zólyomban, Selmezt mellett.
Legjobbban ajánlja a szerkesztő, kizárólag szab.
"Bogászogi Patent-Pipák."
Minden ily "Patent-pipán" az országos ezimve-
aranyban és a "Szabadalom" szó van bevéve.
Képes mintalapak és ar egyeztetek
kivonatira bermentve küldetnek.

Senki se fogadjon el mást mint

Hamisításoktól óvakodjunk.

Drága kövek, ékszerek, arany és ezüst tárgyak, fái és zseborak legjobb minőségben a Bpesti magy. kir. fő-fémjelző hivatal által megvizsgálva és annak fémjeleivel ellátva kaphatok

SCHÖNWALD I.,

órák és ékszerész-nél

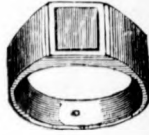
PÉCSETT, Király-(fő)-utca a „Hattyú”-épületben.

V. lódi gyémántgyűrűk
8 főtől 30 frt.ig. Brillant Solitaire és Alliance gyűrűk a jour foglalatban 20 főtől 500 frt.ig.

Női divat gyűrűk különféle ékkövekkel 2 főtől 10 frt.ig.

Női és úri tömör pecsét-gyűrűk mindenféle alak- és nagyságban 5 főtől egészen 25 frt.ig.

Ora, arany, ezüst tárgyak és templomi szerek javítása legjobban készítették.

Első osztrak-magyar sorsjegy-ellenőrző iroda.

Sok millió forintnyi nyeresemény hever fevéletlenül, melyről tulajdonosaiknak nincs tudomásuk, jóllehet sorsjegyeik huzamosabb idő óta kihuzattak.

A naplók hozzák ugyan a sorsolási értesítőt, de többnyire későn és rendelt-műt, másrészt meg a nagyobb sorsjegytulajdonosok időnkénti elutazása hazulról lehetetlenül teszi a pontos ellenőrzést, melynek hiányából még egy másik veszteség is származik. A legkisebb nyereseménnyel kihuzott sorsjegyeknél a tulajdonos elveszti a további nyereseményét, mert sorsjegyét egy még ki nem huzottért becsorélhette volna. E bajok orvosására oly intézkedést léptettem életbe, melyet minden értékpapir-tulajdonos örömmel fog üdvözölni.

Csak 40 kr-ért

ellenőrzöm minden tudomásomra adott sorsolható értékpapírnak minden eddig már megtörtént és ezután egy év tartamán belül megtörténendő huzását. Az értékpapírok jegyzékével a 40 krnyi évi díj levéltelvényekben egyszerű levélben beküldhető, miről én nyugtatványt küldök, továbbá tudósítást az esetben, ha a bejelentett értékpapírból a bejelentés napjáig valamelyik kihuzott. Ha az értékpapírok valamelyike évközben kihuzatik, azonnal zárt levélben küldök értesítést.

Bank és váltó-ház. **ERNYEI A. II.** Budapest, V. Dorottya-utca 5. Mu atványok kívánatra ingyen.

MEGHIVÓ.

A „siklói kölcsönös segélyző egyesület” részéről 1888 február 23-án d. u. 2 órakor Siklóson a városháza kis termében tartandó XVII. évi rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgya leendő:

1. Az igazgatóság üzletjelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság zárszámadási felmentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
5. A tagok részéről teendő netáni indítványok tárgyalása, mégis az alapszabályok 20. §. 5. pontjairól tekintettel.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítéséhez 2 tag megválasztása.

Megjegyeztetik; ha az egyleti tagok kellő számban meg nem jelennének, 14 napra reá új közgyűlés fog kitűzteni és a megjelent tagok számarai tekintet nélkül fog az megtartatni.

Siklós, 1888. február hó 2-án.

PAKUSZI GYULA, elnök.

A Siklói kölcsönös segélyző egyesület Mérlege 1887. évi decz 31-én. Tartozik Követel

		frt.	kr.			frt.	kr.
92	A pénztár számlának	193	15	Az 1883. Beirási díjak számlától	18	667	—
87	A váltók számlának	244704	40	" 1884. " " " "	41	535	—
88	A kötvények számlának	59240	—	" 1885. " " " "	57	692	—
91	A felszerelés számlának	458	28	" 1886. " " " "	69	716	—
90	A Siklói takarékpénztár számlának	8221	59	" 1887. " " " "	80	725	—
82	Az átmeneti kamatok számlának	2357	30	Az 1883. törzsbetét számlától	85	86710	—
85	Az 1883. törzsbetét számlának	876	50	" 1884. " " " "	68	56715	—
				" 1885. " " " "	56	52713	—
				" 1886. " " " "	70	36271	—
				" 1887. " " " "	81	18521	50
				A takarékek betétek számlától	94	33747	70
				A tőkekamat adótartalék számlától	98	75	87
				Az Óvadék számlától	84	500	—
				Az 1882. tőke számlától	101	103	—
				A tartalék tőke számlától	103	275	35
				Az 1887. jutalék számlától	103	969	—
				1883. nyeresemény számlától 1883—1886.			
				a) 10 61 — 7076.87			
				1887. évben a) 8 57 — 5716.19	40	12793	06
				19.18			
				1884. nyeresemény számla 1884—1886			
				a) 6 56 — 3640.80			
				1887. évben a) 5.04 — 2797.20	76	6438	—
				11.60			
				1885. nyeresemény számla 1885—1886			
				a) 2.80 — 1999.88			
				1877. évben a) 3.57 — 2470.44	63	4470	32
				6.46			
				1886. nyeresemény-számla 1886. évben			
				a) 80 — 572.80			
				1886. évben a) 2.15 — 1539.40	79	2112	20
				2.95			
				1887. nyeresemény-számla 1887. évben			
				a) 80 — 580	102	580	—
				Nyeresemény-maradvány 1888. évre	100	1	22
		316351	22			316351	22

Siklós 1887. december 31.

Pakuzi Gyula s. k.
ig. elnök.

Pammer Péter s. k.
igazgató.

Toll Zsigmond s. k.
pénztárnok.

Kaufer Dávid s. k.
könyvelő.

Ezen zárszámlát átvizsgálván azt minden egyes és összes tételeiben az üzl. fő- és segédkönyvekkel tökéletesen megegyezőnek találtuk.

A felügyelő bizottság.

Pandurovits János s. k.

Löwenbein Lipót s. k.

Weisz Miksa s. k.

Több száz szobára folytonos készletben tartok

asztalos- és kárpitos butorok

a legyszerűbb kivitelű a legfinomabbig csakis szolid minőségben leg-
cselebb gyári árak mellett

STEINBACH SÁNDOR

kárpitos, díszítő és butorgyáros

Budapest, Ferencz-József-tér 6.

Menyasszonyi kelengyéknek és nagyobb mérvű berendezések-
nél megfelelő engedmeny. Különösen ajánlható: A kedvelt ruga-
nyos ágylámpák (egész ágylámpa egy darabban) dbja 12 frt.
Ugyanez mint ottomán használható 14 frt. a birneves garçon-ta-
lalmányok (támlány-ágyak 30 frt saját szab. támlány 2072
Képviseletőség Pécssett

Lederer Műúó kárpitos úrnál Pécs-Fő-útcza,
hol raktáram összes bu torainak fényképei és szövetmintái megtekinthetők.

Chabada Testvérek

Gyár: VII. Do- hány-útcza 32. Budapesten Raktár: IV. Do- hány-útcza 8.

Telefon-összeköttetés.

Van szerencsénk tisztelt vevőinkkel tudatni, mi-
szerint újonnan berendezett műszaki osztályunkban
mindennemű posta, 'göngyölő' rahaszokon és bőrönd-
állványokon kívül

mintapalackok fatokjai gyártását

a legtökéletesebb gépezetekkel gőzerőre rendeztük be.
Ennélfogva minden más külföldi gyártmányt tiszta
kivitelében felülmúlja és a legmelegebben ajánlhatjuk
bor, cognac és különféle olaj-minták szállítására.

Kívánatra szolgálunk árjegyzékkel, ugy összes lá-
dáinkról, valamint mintapalack fatokokról is.

Megrendelések közvetlenül gyárunkba,
VII Dohány-útcza 32. intézendők.

Farsangi-cikkek!

fűzértánc-jelvények,
báli meghívók,
Cotillon turák,

NEUSTEIN-FELE

NEUSTEIN-FELE

NEUSTEIN-FELE

NEUSTEIN-FELE

NEUSTEIN-FELE

iegujabb tánc-rendek
modern lzléses alakban kaphatók

Engel Lajos

ezelőtt Traub) könyv-, papír- és zenemű-
kereskedő Pécssett.

Jó kereset!
Bizalmas személy-
ket keresünk sorisz-
gyek eladására részlet-
fizetés mellett az 1883.
évi t. cz. értelmében.
Magas jutalékot
esetleg helyi fizetést is
adunk. Adler's Társ.
Fővárosi váltóüzlet tár-
saság Budapestben.

Valódi
gummi-s hálhólyag-
árak,
párisi
szivacsák

stb. nagy választékban
kaphatók

GRÜNBAUM ALBERT-
oul, Király-útcza 15. sz.
Hattyúépület.

VALENTIN KÁROLY fia

könyv- és zeneműkereskedő Széchenyitér.

Régi zongorák

ujakkal becséreltet-

nek Vétel részlet

fizetésre is eszkö-

zölhető nálam.

Hosszu szárny

zongorák rövid

stutz zongó-

rákra átalakit-

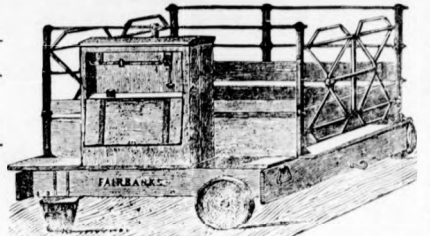
tatnak.

zongora-szerkények, mindenféle nagyságban kaphatók.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész vilá-
gon a legtoké-
letesebbnék
elismert mér-
leg-szerkeze-
tek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados
rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolgúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükönél fogva
az összes világkiállításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek sulyoknál számított tizedes
mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csoma-
golás és vasutra való feladás költségei befoglaltnak Gazdasági szer-
kér- és szak-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb
mérleg-szerkezetek

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cim: Oszt. magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára
John Block vezérigazgató.

Budapest, Andrásy-út 29.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda,
2123. Gyár: Újpest — K.-Meyér.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Karoly Róbert

manchesteri lakós által feltalált és

osztrák császári kizárólagos

magyar kir. szabadalmat

nyert

Szopiana szájszész.

Ára kiesi yben 1 üvegnek: 1 frt 05 kr. o. é.

Raktárak: Sipőcz István gyógyszer úrnál Pécssett. To-
rók József gyógyszer úrnál Budapestben és minden nagyobb
vidéki gyógyszerüzletben. Biró János gyógyszer úrnál Koloz-
várott.

Főraktár Dr Schulhof Adolf úrnál Pécssett.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől
előmutatható.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni
ezen labdacokat, melyek mentese minden artalmas anyagtól s a leg-
nagyobb eredménnyel használtatnak az altesti szervek betegségeinél, köny-
nyen hashajtók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett
egészen ártatlanabb

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrástól olvasni és cukrozott alakja miatt
még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacok dr. Pitha udvari
tanácsostól igen megtisztító bizonyítványokkal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacost tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger
(8 doboz 120 labdac) ára csak 1 frt o. é.

OVÁSI! Minden doboz, a melyen e czög: gyógyszerár szum heil-
igen Leopold nem áll és a hátsó oldalán védjegyűnket nem
hordja, hamisítvány, melynek megvételétől a
közönség óvatik. Igen kell figyelni, hogy ne rossz
s nem csak semmi eredményt fel ne a mutatható,
és épenességel artalmas készítményt kapjanak.

Neustein-Fele
Gyógyszerár

Határozottan Neustein fele Erzsébet lab-
dacokat kell kérni és ezek a börtönök és használati utasításban az áll-
látható alférrással vannak ellátva.

Főraktár Bécsben Apotheke, zum heiligen Leopold, des Neustein
Th. Belváros. Ecke der Planken und Spiegelgasse. — Főraktár Pécssett:
Sipőcz Zsigá és az Iratmasok gyógyszerüzletében.